

ДЕРЖАВА І ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Остиста О. С. агрономічний факультет II курс I група *

*Наук. керівник, доцент Безотосний М. Т.

Історія свідчить, що неодмінною умовою становлення демократичних держав і формування націй у тій частині світу, яку ми вважаємо найбільш розвинутою і на яку ми сьогодні орієнтуємося, було розгортання системи суспільних інститутів, що утворюють громадянське суспільство.

Концепція громадянського суспільства, що почала формуватись на зорі нового часу, розвивала і змінювала свій зміст паралельно з розвитком суспільної реальності, яку вона позначала. Потім з другої половини XIX ст. і до другої половини XX ст. про неї майже забули. А коли у 80-х роках XX ст. це поняття знову перетворилось на «ключове слово інтелектуальних дискусій», виявилось, що не всі вкладають у нього однаковий зміст.

Так, ранні концепції громадського суспільства наголошували на економіці як його головній складовій частині. Адже саме тут індивіди проявляли себе незалежними суб'єктами суспільної діяльності і, покладаючись на механізм ринкової саморегуляції, прагнули якомога меншого втручання держави у свої справи.

За німецьким філософом В.-Ф. Гегелем, елементами громадського суспільства, є: система потреб; система правових установ, що здійснює своє судочинство; поліція та корпорації. Кожний індивід прагне вдовольнити лише свої специфічні потреби і цілі, але зробити це повною мірою він може тільки у взаємодії з іншими людьми.

Дослідники громадського суспільства в наш час найбільше цінують у спадщині німецького філософа те, що він звернув увагу на складність та неоднозначність громадського суспільства, вказав на притаманні йому суперечності.

Одже, громадянське суспільство – це стара, але дуже актуальна теоретична концепція, котра усе ще «володіє значним аналітичним, нормативним і політичним потенціалом». З крахом комунізму і кризою соціалістичних ідеологій центр ваги в дослідженні соціальних проблем перенесено з соціалізму на демократію. А в «арсеналі» демократичної теорії найбільш підходящою для аналізу соціальних потреб є саме концепція громадянського суспільства.

Популярність терміну «громадське суспільство», яким зацікавились, як науковці, так і політичні діячі, відповідає намірам значної частини суспільства сформулювати справді демократичні інститути влади, кардинально змінити стосунки держави і громадян, дати людям змогу самим робити вибір і на свій огляд влаштувати своє життя, що відповідає ідеологічній стадії становлення суспільства. Наступним кроком є законодавче закріплення намірів та інституціоналізація нових відносин.

Висновки щодо встановлення інститутів громадянського суспільства в Україні – неоднозначні, оскільки активність громадських організацій та їх

вплив на суспільне життя і свідомість людей ще є недостатніми, а рівень приватної захищеності індивідів і груп, які вони утворюють, далекими від бажаних. Засоби масової інформації, що мали б підвищувати рівень цієї захищеності, самі поки що потребують захисту. Це особливо помітно в періоди, коли вирішуються важливі політичні питання. З цих причин не може нормально функціонувати «сфера відкритості», у якій формується громадська думка, здатність і готовність громадян до вирішення суспільних справ.

Зрештою, сам факт організаційного становлення й суспільного визнання національно-демократичних організацій, приватних установ та засобів масової інформації, що прагнуть до незалежності, є дуже важливими, оскільки шлях трансформації усіх перехідних суспільств є таким: від нових структур – до нової культури, а далі – через нову культуру, до вдосконалення і розширення сфери впливу нових структур і до їх стабільного функціонування.

ТАЄМНИЦІ ПЕРЕЩЕПИНСЬКОГО СКАРБУ

Шийко Ю.А. студентка 3 курсу 5 групи спец. «Облік і аудит»

11 червня 1912 року хлоп'ята-пастушки Федір Деркач та Кирило Маджар з тодішнього містечка Мала Перещепина Костянтин-градського повіту Полтавської губернії (нині село Мала Перещепина, Новосанжарського району, Полтавської області) випадково натрапили у піщаних пагорбах на величезний скарб, що став відомий під назвою Перещепенського.

Він складається із золотих та срібних предметів загальною вагою близько 75 кг, у тому числі золотих речей – майже 25 кг, срібних – 50. Це найбагатший серед скарбів раннього Середньовіччя у Європі. З дореволюційний часів він зберігається в Санкт-Петербурзі, в Ермітажі. Основна частина коштовностей Перещепенського скарбу разом із найціннішими скіфськими, сарматськими та іншими пам'ятками історії культури зберігається там у так званій «Камері особливого схову». Нині у Полтавському краєзнавчому музеї зберігаються дублікати з недорогоцінного матеріалу деяких речей зі скарбу.

У Перещепенському скарбі збереглися речі IV-VII ст. нашої ери – давньогрецькі, візантійські роботи, персидські, північнокавказькі тощо. Серед найбагатших срібних вчені відзначають велике красиве блюдо діаметром 0,57 метра, вагою близько 5,5 кг, вінця якого прикрашені переплетінням у вигляді виноградної лози та хмелю. Бордюр блюда мав 8 приклепаних золотих гнізд. Із золотих речей особливу цінність являють: масивна ваза для фруктів висотою до 30 см, вагою близько 2 кг, така ж масивна таріль з хвилястою поверхнею, діаметром понад 20 см, вагою більше 600 грамів; велика золота ваза з підставкою. Дуже красивий глек сасаніданського типу, висотою 31 см, вагою близько 3 кг; 11 кубків, масивна ложка довжиною 22 см та інші предмети вжитку, що прикрашені дорогоцінним камінням, в значній мірі воно збереглося. Серед знахідок цього багатого скарбу були різноманітні прикраси. Найстарішим серед речей скарбу є сасанідське блюдо із зо-